Published and distributed under permit (No. 781), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXX. Число 60. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 15. марта, 1922. VOL. XXX. No. 60. Jersey City, N. J., Wednesday, March 15, 1922. THREE CENTS

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

НАДІЯ НА ВІДВЕРНЕННЯ ВУГЛЕВОГО СТРАЙКУ ПРОПАДАЄ

ВАШІНҐТОН, 13. марта. — Урядові круги вже просто стратили всяку надію на можливість відвернення робітничого страйку в зюніонізованих округах мягкого вугля.

Мимо сього, що уряд старався ріжними способами довести до конференції межи майнерськими юніями та властителями копалень, сі послідні постійно відмавлялися взяти в ній участь, хоч вони постійно висували домаганнє обниження робітничої заплати о 20 процент. Зате робітничі юнії як передше, так і тепер повтаряють свою готовість до конференції.

Департамент (міністерство) праці, однак, зі своєї сторони занедбало зробити ще один крок, а саме той, котрий пропонували робітничі юнії; урядники майнерської юнії саме з гори не вірили в успіх зусилля уряду так довго, поки він сам не возьме краще цілу справу під розвагу і не закличе обі сторони на конференцію.

ВЛАСТИТЕЛІ КОПАЛЕНЬ ВСЕ СВОЄ.

ПИТСБУРҐ, 13. марта. — Товариство властителів копалень мягкого вугля в околиці Питсбурга запросило юнійних майнерів на конференцію для обговорення скалї заплати для майнерів в питсбурськім окрузі.

Конференція малаби відбутися в понеділок, дня 20. марта.

БОЛТИМОР, Меріленд, 13. марта. — Дня 25. марта мають почати тут конференції межи представниками так званого 15-го округа майнерської юнії Юнайтид Майн Веркерс оф Америка та представниками властителів копалень мягкого вугля в північно-західній Верджінії про робітничу заплату.

Обі згадані конференції являються вислідом акції властителів копалень, котрі не хочуть робити з майнерською юнією одного контракту, обовязуючого всіх майнерів мягкого вугля, але осібний контракт в кождім окрузі.

СПРАВА ГОВАТА.

ВАШІНҐТОН, 13. марта. — Найвисший Суд Злучених Держав розбирав нині опеляцію Александра Говата та його товаришів, котрі були засуджені за погорду для суду через свій непослух конзаському стейтовому законови про промислові суди. Суд відкинув апеляцію.

ТКАЛНЯНИЙ СТРАЙК ПОЧИНАЄ ВОСЬМИЙ ТИЖДЕНЬ.

ПРОВІДЕНС, Ровд Айленд, 13. марта. — Страйк новоанглійських ткалняних робітників, який повстав через самовільне обниженнє робітничої заплати та продовженнє робочоґ тижня властителями ткалняних фабрик, починає нині осьмий тиждень.

Страйк їде з цілою силою. Ані одна фабрика, котра не погодилася з робітниками, не працює, хоч всі стараються набирати страйколомів. В окрузі бавовняних фабрик нагромаджено масу війска; національні ґвардії, в тім числі два відділи кінниці та компанія машинових крісів, та кількасот заступників шерифів повнять в окрузі службу день і ніч, хоч там панує повний спокій. Робітники дуже часто пікетують масово мимо протестів фабрикантів до стейтового ґубернатора.

Послідними часами бизнесмени околиці почали клопотатися страйком, бо вже й вони починають відчувати наслідки страйку, котрий причиняє втрату для робітників в сумі яких 300,000 долярів тижнево. До того всі податковці стейту Ровд Айленд починають журитися будучими податками, бо кошти удержання війска в страйковім окрузі спадуть на них.

КОМІТЕТ ПАЛАТИ ПОСЛІВ ЗА ЗМЕНЧЕНОЮ АРМІЄЮ

ВАШІНҐТОН, 13. марта. — Комітет палати послів для видатків ухвалив предложити конгресови начерк видатків, після котрого видатки на удержаннє армії малиб бути знижені до 116 міліонів долярів річно, себто о майже 88 міліонів долярів менче в порівнанню з попередним роком.

На основі сього закона американська армія числилаб 115 тисяч мужви та 11 тисяч старшин. Над Реном малоб лишитися всего 500 американських жовнірів.

Комітет заявляє в своїм рапорті, що він не хоче затрожувати добірність американської армії, але на його думку заряд армії пожирає непотрібно занадто великі суми гроша.

ЗАВЗЯТА БОРОТЬБА ПРОТИ ДОГОВОРУ ЧОТИРОХ ДЕРЖАВ.

ВАШІНҐТОН, 13. марта. — Боротьба межи прихильниками та противниками договору чотирох держав в справі посілостий та Тихому Океані вибухнула нині знов в сенаті і проявилася завзятою пяти-годинною дебатою.

Проти договору промовляли републиканці Бора та Джансон і демократи Рід, Робінсон та Стенлі. Бора називав договір союзом, а Джансон виказував, що се нічого иншого, лише друга Ліга Народів. Сенатор Робінсон предложив поправку до договору, котра зобовязує всі держави, підписані під договором, зійтися на конференцію, коли спірна справа не може бути полагоджена дипльоматичною дорогою. Обі сторони сенату згодилися голосувати над поправкою Робинсона у второк о 4. годині сполудня або скорше.

КУБАЛЬ БОЖЕВОЛІЄ В „ДОМІ СМЕРТИ"

Лаврентій Кубаль, Поляк, що кілька місяців тому в цілях рабунку, забив на Лонґ Айленд, Ню Йорк, одну старуху, та був засуджений на страчення, заховується у „домі смерти" (часть вязниці, де держуть засуджених на смерть) як божевільний. Він шукав в своїй кімнаті за машиновим крісом, котрий, як він каже, має бути схований в його кімнаті. Коли його перенесено до кімнати для божевільних, виложеної з усіх сторін матерацом, він кричав цілих 48 годин без перерви, розбуджуючи просто всіх вязнів.

Кубаль уже два рази пробував відобрати собі життє у тюрмі, але сторожі вязниці за кождим разом потрафили сьому запобігти. Його адвокати робили зусилля, щоби його признати божевільним, але ґубернатор стейту признав його умово здоровим чоловіком.

ЧОЛОВІК, КОТРОГО НЕ ХОТІЛИ ВІШАТИ.

Яких 19 літ тому федеральні суди в Оклагомі заарештували і судили за вбийство одного Мурина, Кіда Келі на імя. Мав він був вбити другого Мурина, а федеральні суди судили його тому, бо Оклагома належала тоді до Злучених Держав як посілість („територія)" і ще не мала зорганізованої стейтової власти. Сі суди засудили його на смерть, але як Делі почав апелювати до висших судів, Злучені Держави постановили зорґанізувати з території новий стейт Оклаґому. Коли стейт уже був зорґнаізований, справа Келі мала прийти до стейтового суду, бо після конституції карна справа мала належати до стейтової власти. Однак стейтові суди не могли судити його, бо тоді як він повнив свій злочин, ще не було стейтового закона, котрий забороняв убийства. Одним словом і федеральні суди і стейтові суди відмовилися досудити до кінця Мурина і виконати на ньому кару смерти. Серед таких відносин Келі просидів у вязниці 18 літ, осудженний буцімто на смерть федеральним судом але так, що федеральна власть не могла виконати кари смерти. Рік тому назад міністерство судівництва звернуло увагу президента Гардинга на сю справу, домагаючися рішення. Радили виконати куру смерти, вложену на Келі 18 літ тому. Однак Гардинґ, розібравши справу помилував Келі. По 18 літах вижидання кари смерти Келі вийшов свобідний на світ.

46 МІЛІОНІВ НЕЦЕРКОВНИХ ЛЮДИЙ В АМЕРИЦІ?

Бувший апеляційний стейтовий суддя А. Паркер в Ню Йорку говорив в неділю в одній церкві проповідь і сказав підчас неї, що в Америці, в котрій колись кожда людина признавалася до одної або другої церкви, є нині 46 міліонів людий, які не почуваються до звязи з ніодною церквою. Він закликав церкви, щоби напружили всі зусилля привернути до себе тих нецерковників.

84 ПРЕТЕНДЕНТИ ДО СПАДКУ.

Федеральне бюро ветеранів у Вашінґтоні розбирало недавно дуже рідку справу. В році 1918. помер в таборі Бореґард, Місісіпі, один Бені Тейлор з Крістел Спрінґс, Місісіпі. В своїм тестаменті він лишив свою асекурацію свому батькови, а сей умираючи, лишив її своїй найблизчій родині. Федеральне Бюро Ветеранів вислало зараз до родини запит за родину батька, і по якомусь часі дістало спис, на 5 стіп довгий. В сьому списі були подані імена, вік, і адреси: 9 його братів, 6 сестер, 6 стриків 23 братаничів, 19 братиниць, 6 шваґрів 8 братових, 6 кузинів та одної мачухи. Трийцять вісім осіб з тих 84 осіб носить імя Тейлор. Бюро ветеранів переглянуло лісту і поробило з родиною умови, на основі котрої мачуха та 15 братів і сестер мають діставати кожде по 1 доляров 92 центи місячно через 204 місяці за рядом.

ЗВІРЮКА НАЙШЛА ОБОРОНЦІВ.

Коли др. Онелі, голова звіринця в Буенос Айрес, в Аргентині, подав вістку, що він уже дістав достаточну суму жертв, щоби улаштувати виправу по мнимого передпотопного потвора, що мав жити в кількох озерах коло гір Анд, „товариство для охорони звірят" виступило проти виправи і зажадало від уряду, щоби він заборонив виправу, бо вона противиться арґентинському законови про жорстокість супроти звірят. Товариство домагається, щоби уряд приказав учасникам виправи, котрі конче завзялися доставити звірюку живою або неживою, покинути свою виправу і лишити звірюку в спокою. Голова товариства пише в листі до ґубернатора південної части Арґентини, що звірюка, якби її спіймано живцем, після всякої правдоподібности погибла-б від зміни підсоння, колиб її перевести до теплійших країв на північ.

Тимчасом професор Онелі подає вістку, що виправа по звірюку вибереться правдоподібно уже при кінці сього тижня.

ПРОБИ БЕСІДНИЦТВА НА МАНІТОБСЬКІМ УНІВЕРСИТЕТІ.

Комітет манітобського університету владив проби в бесідництві. Між 11-ма бесідниками найбільшим бесідником показався Хінець, студент фільозофії, Петро Мар. Він говорив про революцію в Шантунґ.

ЗАХІДНИМ КОПАЛЬНЯМ ГРОЗИТЬ СТРАЙК.

З Калґари доносять, що „Юнайтед Майн Воркерс" округ 10, можуть невдовзі почати страйк, що обіймав би копальні полудневої Алберти і части Бр. Колюмбії. Доси йдуть переговори між робітниками і роботодавцями і послідні хочуть знизити платню від 30 до 50 процент, себто до того, що було 1915 року. На страйк вийшло би около 9.000 робітників.

БЕЗРОБІТНІ НЕ ХОЧУТЬ ЗА 20 ДОЛЯРІВ І ХАРЧ РОБИТИ.

Летбридж, Алта, 1. марта. — З околиці зажадали з кількох місць, щоби робітники, які є в списі безробітних, йшли до роботи за 20 дол. на місяць і харч, але ті відмовились. Їм говорили, що як тілько зачнесь весняна робота, то дістануть звичайну платню, однакож се не помогло. Тоді імена робітників, які відмовились йти робити, вичеркнено зі спису тих, яким дає ся поміч і вони тепер мусять або самі шукати роботи тут, або забиратися до инших міст.

СОВЄТИ СКУПЧУЮТЬ АРМІЮ НА ПОЛЬСЬКОМУ КОРДОНІ.

ВАРШАВА, 17 лютого. — Біля польського кордону помітно концентрацію совєтської армії. В напрямку Гомель — Могилів на Дніпрі — Орша зібрано великі відділи кінноти. Командуючим західним фронтом Тухачевського.

ПРОПОЗИЦІЯ ПЕРЕДАЧІ ЗЕМЛІ ПРОВІНЦІЯМ

Отава, Онтеріо, Канада, 28. лютого. — Премієр Мекензі Кінґ написав лист до премієрів Манітоби, Саскачевану і Алберти, пропонуючи в імени правительства передачу згаданим провінціям їх природних богацтв, які доси належали до федерального правительства. Пропозиція премієра Кінґа є така: Провінції мають зречися субсідій від федерального правительства а за те мають перебрати публичні землі в тих провінціях.

СНІГИ НА ПІДКАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Великі сніги і бурі вирядили на Підкарпатській Україні та Словаччині великі шкоди. Ціла Підкарпатська Україна відрізана від світа. На Словаччині привернено нормальний зелізничий рух.

ОТВОРЕННЄ МІЖНАРОДНЬОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ В ҐЕНУЇ НАЗНАЧЕНО НА 10. ЦВІТНЯ С. Р.

ЛОНДОН, 13. марта. — Нині оголошено тут, що конференцію міністрів заграничних справ Великої Британії, Франції й Італії назначено вже остаточно на 23. с. м. Конференція відбудеться в Парижі і має обговорити програму ґенуенської конференції.

Сьогодня також оголошено урядову заяву, що італійське правительство приняло день 10. цвітня с. р. яко реченець отворення зібрання в Ґенуї.

Ся заява розвіяла чутки, буцімто є гадка покинути скликанне ґенуенської конференції з причини відмови Америки від участи.

ФРАНЦІЯ ПРОТИ ЗВОРОТУ ЗАПЛАТИ АМЕРИЦІ ЗА УДЕРЖАННЄ ВІЙСКА В НІМЕЧЧИНІ.

ПАРИЖ, 13. марта. — Французький премієр Пуанкаре заявив, що на його погляд Злучені Держави не мають законної основи для домагання, щоб аліянтська комісія воєнних відшкодовань виплатила 251 міліонів долярів із суми, яку Німеччина виплатила аліянтам, яко зворот коштів за дотеперішне удержаннє американської окупаційної армії в надренському краю в Німеччині.

Пуанкаре каже, що Америка домагається того звороту на підставі окремого її договору з Німеччиною, який заключила в Берліні. Але як Америка не признає версайського договору, так теж аліянти не обовязані, каже він, признавати берлінського договору.

На думку французького премієра домаганнє Америки технічно стоїть лихо, але можнаб приступити до полагоди сеї справи, якби поборено технічні перепони.

БОМБА В АМЕРИКАНСЬКОМУ ПОСОЛЬСТВІ В БОЛҐАРІЇ.

СОФІЯ, столиця Болгарії, 12. марта. — Якийсь заговірник кинув бомбу до тутешнього посольства Злучених Держав. Бомба вибухла, але нікого не ранила.

Американський посол Чарлз С. Вилсон не був тоді присутний в домі посольства.

ЗДАВЛЕННЄ РЕВОЛЮЦІЇ В БРИТАНСЬКІЙ ДОМИНІЇ В ПОЛУДНЕВІЙ АФРИЦІ.

ЛОНДОН, 13. марта. — Останні звідомлення з південної Африки подають, що по завзятих боях, в яких по обох боках полягли сотки убитих, державне війско осягнуло перемогу.

Досі полонено понад 2,000 революціонерів і сильні відділи державного війска мають вже місто Йоганесбурґ під своєю контролею.

Премієр Південно-Африканської Спілки, ґенерал Джан Кристіян Смутс заявив, що доходження виявили, що „червону" революцію викликано за гроші із заграниці.

БОЛЬШЕВИКИ ОСТЕРІГАЮТЬ ПОЛЬЩУ, ЩО ЧЕРЕЗ ПЕТЛЮРУ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО РОСІЙСЬКО-ПОЛЬСЬКОЇ ВІЙНИ.

МОСКВА, столиця Московщини, 12. марта. — Большевицький міністер закордонних справ Юрій Чічерін вислав ноту до Польщі, в якій домагається, щоб вони знищили у себе дома всякі проти-російські воєнні організації.

Він грозить Польщі, що коли вона сього не виконає, то на случай війни Росія буде поступати з польськими жовнірами так як з неправильними вояками, бандитами.

Чічерін каже, що отаман Петлюра й інші приготовляють в Польщі весняну виправу на Росію, й остерігає її, що всяке дальше нарушеннє риського мирового договору може довести до нової російсько-польської війни.

ЛЕОН ТРОЦЬКИЙ ОСТЕРІГАЄ БОЛЬШЕВИКІВ ПЕРЕД НЕБЕЗПЕКОЮ ВЕСНЯНОЇ ВІЙНИ.

МОСКВА, столиця Московщини, 12. марта. — Нині говорив большевицький міністер від війни Леон Троцький на надзвичайному зібранню московського совета. Він балакав про ґенуенську конференцію і подав докази з ґазет, що на весну други держави приготовляють воєнну виправу проти большевицького уряду в Росії.

Він сказав, що капіталісти французькі, англійські й американські підпирають Миколу Миколаєвича Романова на царя, сподіваючись за се дістати нафту в Баку на Кавказі.

Троцький казав, що він є за миром, але взиває до поготівля і приготовання „червоної" армії на напади чужих держав.

ЯПОНСЬКИЙ ПРЕМІЄР ВИСЛОВЛЮЄ ПРИЗНАННЄ ДЛЯ АМЕРИКАНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО СЕКРЕТАРЯ.

ТОКІО, столиця Японії, 13. марта. — Японський премієр Такагаші привитав урядово адмірала барона Като і других японських делегатів, що вернулися із вашінґтонської конференції на спеціяльнім принятті в їх честь.

У своїй промові премієр висловився з признанням про їх праці й успіхи сеї праці, а також і про заслуги американського державного секретаря Чарлза Е. Гюса для доведення до успіху ріжних умов.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Сити і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1888 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ПРОМИСЛОВИЙ ЮНІОНІЗМ.

Ткалняні робітничі юнії, що тепер ведуть уже восьмий тиждень дуже успішний страйк в Новій Англії, постановили віднестися до юній кравців, щоби не допускали до того, аби кравці вживали до виробу одіння матерії, вироблюваної страйколомами. Се змагання ново-англійських робітничих юній відкриває туже важну струю в розвою американського юніонізму.

Найдавнійша форма зорганізованої промислової (у фабриці) робітничої боротьби за поправу робітничої долі опиралася на засаді, що всі робітники як цілість повинні належати до одної організації, яка має боронити інтереси усіх робітників. Такою організацією були Рицарі Праці (Найтс оф Лейбор), котрі почали гарний розвій після горожанської війни в Америці й у свій час були найбільшою робітничою організацією у світі.

Організація упала, бо робітники кождого звання, заняті тою самою роботою, почали організуватися в осібні робітничі товариства, побачивши видно, що в той спосіб краще охороняти свої інтереси як в одній загальній робітничій організації.

На руїнах давної загальної робітничої організації повстали осібні організації, з яких кожда обєднує робітників одного ремесла. Через те така організація й зветься по англійськи „трейд юніон" або „крефт юніон". Навіть коли такі юнії лучилися в одну загальну організацію, ся організація не була нічого більше, як дуже люзна федерація „трейд-юніонів".

Початок двайцятого століття се часи найкращого розвою сеї форми робітничої організації. Найбільша американська робітнича федерація юній, так звана Американська Федерація Праці, начислює нині коло 5 міліонів членів, але поодинокі належачі до неї юнії не мають ніякого тіснійшого звязку межи собою і рідко коли помагають собі взаїмно в боротьбі більше як приватні люди. Що більше, вони деколи собі навіть шкодять: Коли один фах або ремесло вийде на страйк, другий робить далі, дуже часто вживаючи матеріялів, вироблюваних страйколомами фаху, в котрім є страйк. Отсе скебованнє юністів проти юністів другого фаху мусіло викликати опозицію і спроби зарадити лихови. Найповажнійшою спробою в тім напрямі треба уважати організованнє так званих промислових юній, себто організованнє робітників після фахів та ремесел, а після промислів: після трейдюнізму зелізничі робітники зорганізовані в кілька фахових організацій, тоді як після промислового юнізму всі зелізничі робітники малиб бути зорганізовані в одну юнію. Коли піднесено думку промислового юнізму, проти нього виступили завзято фахові юнії. Однак рух за новою формою робітничої організації зростає. Нині вже є кілька успішних юній, побудованих на тій основі, і, як видно з таких подій, як отся згадана вгорі, розвій робітничих організацій іде природно в напрямі до промислових організацій.

СХІДНА ГАЛИЧИНА НА КОНФЕРЕНЦІЇ В ҐЕНУЇ.

Дня 18. лютого с. р. відбулось у Варшаві засіданнє заграничної комісії польського „сейму", на якому міністер заграничних справ Скірмунт заявив, що „має певні дані, що справа Східної Галичини буде предметом нарад на конференції в Ґенуї".

Міністер Скірмунт вважає тому, що хоч „справа уділення Східній Галичині національно-культурної автономії є „в току бадання", то одначе польський уряд вважає, що не належить з тим виступати тепер. Міністер Скірмунт хотів спочатку дати Східній Галичині „автономічний статут" та перевести конкретні закони для заспокоєння домагань Українців, але се тяжко супроти „розбежносьці здань і поґльондуф".

ДО ЧОГО ВЖЕ ДОХОДЯТЬ ПОЛЬСЬКІ РОЗБОЇ В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИЧИНІ!

ПОЛІЦІЯНТИ ВБИЛИ СЕЛЯНИНА!

Дня 14. лютого с. р. на торзі в місті Отинії (повіт Товмач, Галичина) продавала селянка яйця, жадаючи по 35 мп. за штуку. Місцева поліція забрала її за се на постерунок, де жандарми дуже побили її. Її муж, Дмитро Денищук, господар із села Голоскова, обстав за нею, оправдуючи її тим, що тепер все дорожіє, та що треба збирати гроші, щоби заплатити даннину.

За свою оборону заплатив він дуже дорого. Жандарми викинули тоді збиту жінку з льокалю, а над Денищуком розпочали екзекуцію. НЕЩАСНИЙ УМЕР ПІД ПОБОЯМИ.

На вістку про його смерть збіглась товпа людий перед постерунком. Та до убитого не впущено нікого, навіть жінки.

До натовпу зібраних людий вийшло кількох поліціянтів і, погрожуючи крісами, приказали розійтися. Всі розійшлися, а „органи безпеченства" пійшли в місто робити „порядок".

По місті збирались гуртки занепокоєних людий, а головно біля почти.

Сі злочини наїзника Українці повинні подавати до відома широкому світови, а зокрема аліянтам і Америці, котрі віддали українську Галичину в польську неволю.

СКРІПЛЮЙТЕ ПОЧУТТЄ САМОПОШАНИ, А НЕ САМОПОНИЖЕННЯ.

(Від власного кореспондента).

Не вдалося нам так швидко збудувати державу як сього бажалося і як вдалося деяким иншим поневоленим народам (прим. Чехам або Полякам).

Ся невдача викликала в нашім громадянстві передовсім на еміґрації, одну дуже шкідливу появу, а саме понижуваннє й обезцінюваннє всего, що в нас діється, якесь хоробливе самоопльовуваннє.

Влучно писав канадійський „Український Голос", що коли наша еміґрація в Америці відноситься скептично до нашої діяльности в старім краю, то сьому винен перше всего старий край, а головним чином політична еміґрація. Бо ніхто инший тільки вона, поборюючи одна ґрупа другу, вмовляє в американських Українців, що всі наші політичні провідники і взагалі вся наша діяльна інтеліґенція — се нездари або просто таки ледачі люди. Одні обмовлять Грушевського, другі Винниченка, треті Петлюру, четверті Петрушевича і т. д. і т. д. —і виходить, що на цілій Україні нема чоловіка, який би був вільний від тяжких закидів і обвинень.

Розуміється, критикувати те, що в нас діється, можна і треба. Але є ріжниця між критикою, яка поважно розслідже причини, і критикою, яка лає всіх і вся.

Тимчасом поважних студій або хоч статей про причини наших невдач появляється дуже мало. Замість розслідживати як **внутрішні** (довголітна неволя, яка здавила в нас державну думку, непідготовленість інтеліґенції, несвідомість народніх мас) так і **зовнішні** (головно війна Московщини і Польщі проти нас і байдуже, а властиво вороже відношеннє антанти), автори (навіть поважні!) вдоволяються або поверховним перекидуванням вини з одної партії на другу або загальним менторством на тему нашої нездарности і ледачости.

Ось кілька примірів.

• • •

Увійшло в нас у моду при кождій нагоді говорити, що всім невдачам нашого державного будівництва винні тільки ми самі. В останнім результаті се можна приняти за правду, як за правду можна приняти, що голодний сам собі винен, що вмер з голоду. Але буде се дуже „однобока" правда. Треба би ще розслідити причини його голоду і т. д.

Близше поясненнє сеї нашої вини звичайно виглядає так, що, мовляв, натворилося партій, кожда хотіла дістати в руки провід, ніхто нікого не слухав і т. д.

Найперше є в сім тільки часть правди. В Українській Центральній Раді якоїсь надзвичайної боротьби партій не було. Навпаки, швидше можна говорити про більшу, ніж звичайно, однодушність. Перші часи Директорії не були так само часами надзвичайної партійної боротьби.

Слід би застановитися, чи партійні межиусобиці це є радше наслідком невдач державного будівництва, а не причиною. Як справа йде добре, нема до чого причепитися і „критики" сидять тихо. Критика в шкідливім розумінню зачинається звичайно тоді, коли справа починає зле йти; тоді є що критикувати і є привід також до несовісної критики. Народня приповідка влучно говорить: „Де на току не молотиться, там в хаті колотиться".

Поза тим забувають люди, що мусів же хтось витягти руку по владу, мусіла бути боротьба за ту владу. Адже влада не паде з неба, а творить її нарід. І ріжні напрями в народі борються за владу. Так все було, є й буде.

Очевидно, я не проти того, щоб розсліджувати ті внутрішні причини наших невдач. Але я рішуче проти того, щоб видавати такі односторонні присуди на цілий нарід.

Моя думка така, що в даних обставинах (значить, при такім нашім **внутрішнім** стані, який творився віками і який з нині на завтра годі змінити) нашим невдачам **богато більше винні зовнішні відносини, ніж внутрішні.**

Треба собі тільки реально уявити, що значить для держави **вести рівночасно дві війни.** Уявім собі, що Україна була впорядкована держава, — чи й тоді вона моглаби з успіхом вести рівночасно війну проти Московщини і проти Польщі? З другого боку уявім собі, що Польща чи Чехія мала би такі дві війни, які мала Україна, а не мала би ні від кого помочи, як не мала її Україна. Хоч даний внутрішній стан Польщі чи Чехії був значно ліпший ніж України, одначе я певний, що ні Польща ні Чехія, коли-б була в такій халепі, як Україна, не мала би тепер своєї держави.

Здається мені, що таке вмовлюваннє в нас самих, що ми всі або нездари або лайдаки не осягне тої цілі, яку мають на меті ті, що так роблять. Очевидно, вони хотять заставити нарід до внутрішньої поправи. Але таке самопонижуваннє доведе скорше до отупіння. Коли комусь вічно товкти, що він кругом нездара, то се зовсім не скріпляє його енерґії.

При тім — яке се має значіннє на-зверх. Якби я був Поляк чи Москаль, я вибрав би тільки всі ті „цвіти" нашої преси, відповідно зредаґував і довів до відомости міжнародного політичного світа, кажучи: „Ось дивіть, як вони самі себе представляють. Де можна такому племени дати державну самостійність!"

Говорім про свої хиби, але говорім поважно, а при тім не забуваймо, що й ті наші хиби є в якійсь мірі випливом чужої неволі. А найголовнійше, що се наші сусіди-вороги пешкодили нам збудувати нашу державу. Звертаюмо всю нашу енерґію проти них, а не на само понижуваннє самих себе!

• • •

До сеї самої катеґорії належить також говореннє про „страшні помилки" нашого проводу. Шановний земляче, присядь, збери матеріяли й напиши поважну працю про ті „страшні помилки", як тільки праця буде добра, зробиш велику користь Україні.

Але ось прим. пише зміяк з Загребу статтю до „Української Трибуни" про те, що еміґрації треба політично зорганізуватися в один фронт. „Українська державна справа — не стоїть ще так кепсько" — пише він. Ну, і слава Богу, можна би сказати. Але-ж земляк мусить додати: „поминувши страшні і незабутні помилки Центральної Ради, Гетьмана і Директорії". По що се і чи се справедливо? Та хоч би сказав, які помилки, то бодай знали би, яка його думка.

Тимчасом таку загальну фразу можна сказати про кожде правительство кождої держави. Кожде правительство робить помилки. Як ціла Франція величала Клемансо за побідне закінченнє війни і Версайський мир! А прийшли по нім инші і почали критикувати. Коли прихильники Клемансо закидали кабінетови Бріяна, що він занадто уступчивий супроти Німеччини, Бріян відповів: „Щож робити, коли Клемансо заключив такий нездарний мировий договір, що на його основі трудно вести успішнійшу політику!"

Наводжу се на те, щоб показати, що нема правительства без помилок. І власне тому, що се є загальне людське явище, нема потреби говорити про нього все: до речі й не до речі. Треба тільки говорити там, де се потрібне, і при тім тямити, що всі людські справи треба мірити людською мірою.

• • •

Дуже прикре враженнє зробила на мене стаття Радянина п. н. „Наша Надія", поміщена в 13-ім числі „Свободи" з 18-го січня.

Ціль статті: заохотити американських Земляків до помочи нашій молодіжи, — така, що тільки похвалити її треба. Справді, ніколи не буде за богато пригадувати громадянству його обовязок помогти скінчити студії молодіжи, яку чекає праця дальшої будови нашої держави, праця докінчити те, що почало старше поколіннє.

Але чи для сього треба вилаяти все старше поколіннє, не лишаючи на нім сухої нитки, представляючи справу так, що старі діячі нездари, а середнє поколіннє самі ледачі люди, які „торгують своєю совістю, честю, патріотизмом, Україною" і т. д.?!

Молодіж є надія кождого народу без огляду на те, яке є старше поколіннє, бо власне вона приходить на зміну старшому поколінню. І сього досить, щоби зрозуміти, що молодіжи треба помогти.

А та чорна ніч як оцінка середнього покоління, **се просто груба неправда,** проти якої треба рішуче запротестувати.

Поколіннє 30—40 років, се те поколіннє, що виносило на своїх плечах війну за державну незалежність, се те поколіннє, що брало участь в цілій державній роботі — се ті Винниченки, Петлюри, Ткаченки, Липинські, Голубовичі, Шраги, Шерстюки і т. д. і т. д., що на їх плечах лежав увесь тягар державного будівництва. Може їх плечі були за слабі, може се було діло понад їх сили (чому в кождім разі винні не самі вони, а цілий нарід), може сірійші люди з сього покоління звихнулися. Але се неправда, груба неправда кидати таке пятно на ціле поколіннє, відсуджувати всіх від чести й совісти.

Тай на еміґрації хто творить усі наші національні цінности, хто заступає нашу державну справу перед міжнародним політичним світом, хто працює в пресі, в наукових і гуманітарних інституціях, між иншими також в комітетах для помочи молодіжи, як не переважно люди того покоління.

Тай сам Радянин належить власне до того покоління. І виходить з його слів, що тільки він один праведник, бо на чола всіх инших він прибиває „Каїнове тавро".

Я просто не розумію, як міг поважний письменник так забутися.

Повторяю, молодіжи помогти треба, дуже треба і я тільки можу до поклику Радянина долучити й мою просьбу до американських Земляків, про що ще напишу окремо кілька уваг.

Одначе по що при тім опльовувати все старше поколіннє, і **то зовсім не справедливо?!**

• • •

Ми нинішні живі люди, зійдемо в могилу. З усіх наших змагань, жертв, радощів і болів останеться одним одиноким те, що було в свій час записане. За яких 50 літ не буде ні одної живої людини, яка змогла би сказати, який був Грушевський, Винниченко, Петлюра, Петрушевич і всі инші, яких імена звязані з теперішньою нашою історією. Щоб довідатися, які ми всі були, наші нащадки мусять звернутися до того, що про нас написано. І що вони собі подумають про нас, своїх батьків і дідів, коли прочитають такі свідоцтва, як отсе слова Радянина і взагалі більшість того, що понаписувано в ріжних полеміках про теперішні часи?!

Між поколіннями є вічний духовий звязок. Нащадки живуть цінностями, які їм оставили їх предки, — тою культурою, яку вони витворили, тою славою, яку вони оставили, тими примірами, які дало їх життє. Що ми дамо нашим нащадкам, коли про всі наші змагання і жертви свідчити-муть тільки такі неправдиві слова, як отсе слова Радянина, такі односторонні, несправедливі оцінки, як більшість ріжних партійних „критик"?

Те поколіннє, якому таку велику кривду робить Радянин, має — як кожде — свої хиби. Але має воно і свої заслуги. Воно не тільки виплекало ідею Незалежної України, але також пішло на боротьбу за здійсненнє її. Показалося, що се подвиг понад його сили. Але воно має що передати нащадкам.

Критикуйте його, але не опльовуйте!

І тямте кождий, хто се робить, що сим опльовуєте один з найважнійших моментів нашої історії, один з моментів, які власне творять історію.

Будіть і скріпляйте в народі почуттє самопошани, а не самопониження!

Прага, 12. лютого, 1922.

Др. Михайло Лозинський.

ПОЛЬСЬКІ ДОГОВОРИ РОСІЯ Й ҐЕНУЯ.

(Кореспонденція „Свободи").

Наступають надзвичайно цікаві часи в міжнародній політиці. І так Франція, яка заключила з Польщею три важні договори: політичний, військовий і торговельний — не діждавшися ще навіть ратифікації (потвердження) тих договорів, уже входить у переговори з Росією...

Се викликало перестрах у Поляків. Польські ґазети, які ще до недавна так бундючно виступали, тепер пишуть скромно про потребу ратифікації всіх згаданих договорів, хоч признають, що господарські договори з Францією для Польщі дуже тяжкі. Поляки потішаються тим, що Франція має два великі неповодження в заграничній політиці. Першим неповодженнєм Франції є її непорозуміння з Америкою, другим ще більше прикрим те, що Анґлія хоче забезпечити Франції тільки західну границю Німеччини, а про східну границю Німеччини супроти Польщі не хоче з Францією переговорювати. Кажучи зрозумілою мовою, — Анґлія дає до пізнання, що вона згодиться на те, щоби Німці в відповідній хвилі забрали собі від Поляків ті землі, яких їм буде треба. А що Анґлія не згодилася досі також на означеннє СХІДНИХ границь Польщі, отож Польща з обох боків нємає забезпечених границь. Отож Поляки потішаються, що якраз таке становище Анґлії скріпить французько-польську приязнь і що це покажеться вже на конференції в Ґенуї.

На тій конференції має бути м. и. вироблений плян міжнародної уніфікації грошей. Річ ясна, що та уніфікація може слабшим державам вийти на шкоду, бо поставить їх під контролю сильніщих.

Проти того пляну будуть боронитися малі держави й польська преса рахує на те, що це затіснить чесько-польський союз.

З приводу конференції в Ґенуї сподіваються Поляки також полагодження литовської справи. Польський уряд, рахуючи на допомогу Франції, хоче нової „унії" з виленською землею, за що обіцяє послів тої землі допустити до варшавського сойму.

Рівночасно відбуваються таємні переговори большевиків з урядами німецьким, французьким і англійським. Всі ті переговори стоять у звязку з конференцією в Ґенуї. Мають вони не тільки господарсько-торговельні, але й політичні цілі. Німецька преса доносить, що переговори між большевиками й Німцями вже так якби скінчені й що прийшло до порозуміння. Се дуже занепокоїло Поляків, особливо тому, що переговори між Німцями й большевиками держать у великій тайні.

Ті переговори вплинули на скорше закінченнє згаданих на вступі польсько-французьких господарських умов. Договори ті підписали Французи і Поляки дня 6. цего місяця (лютого). Короткий зміст їх такий:

1. В УМОВІ ТОРГОВЕЛЬНІЙ признають собі Франція й Польща права найбільш упривілеених народів. То значить, що якби який инший нарід узискав у Франції або в Польщі який небудь вигіднійщий привілей, то обі ті держави малиби право одна від другої зараз зажадати для себе таких самих привілеїв.

Тому що Франція має два роди тариф цлових а Польща тільки одну тарифу, упорядковано ті справи установленнєм трох ліст. В лісті „А" вичислено 110 товарів французького вивозу до Польщі разом з процентами зменшення цлової належитости. В лісті „Б" вичислено 49 предментів, які Польща вивозити-ме до Франції — під подібними умовами. В лісті „Ц" вичислено сород і кілька предметів вивозу Польщі, що до яких Франція признала Польщі тільки деякі уступства від ріжниці між обома своїми тарифами.

Сей договір вплине некорисно на розвиток польського промислу ткацького і гарбарського, бо створить сильну конкуренцію, до якої польський промисл не доріс. Так пише польська преса.

В цім торговельнім договорі є ще важні постанови (в артикулі 5 і 8) про те, що Польща не мати-ме права таксувати товарів, які Франція везе через польську територію (нпр. до Росії).

Арт. 20 (останній) постановляє, що договір цей увійде в життє в 8 днів після ратифікації його.

Того самого дня (6. лютого) підписано ще між Францією й Польщею ДОГОВІР НАФТОВИЙ і т. зв. БІЛЯТЕРАЛЬНИЙ (двосторонний).

2. НАФТОВИЙ ДОГОВІР ДОТИЧИТЬ ОЧЕВИДНО ГАЛИЦЬКОЇ НАФТИ, значить — чужого добра, яким Польща не має права розпоряджувати. На який час цей договір заключено, польська преса промовчує. Польща мусіла згодитися на опроцентованнє французьких капіталів, вложених в цей промисл і на інвестицію нових капіталів, надати французьким капіталістам „правний статут", заґварантувати їм свободу вивозу ґалицької нафти і її продуктів і запевнити їм в значній мірі свободу розпорядимости девізами.

3. БІЛЯТЕРАЛЬНИЙ ДОГОВІР дотичить ріжних справ Французів у Польщі й Поляків у Франції, які досі треба було полагоджувати кожду справу з окрема в дорозі дипльоматичній, а від тепер будуть вони полагоджувані на основі цего договору.

Так торгують Ляхи тим, що до них не належить, як прим. галицькою нафтою.

Сегодня наспіли сюди короткі депеші, що Польща заключила ще оден договір — з малою антантою. На його основі стала вона членом тої спілки держав. Коли сі вісти будуть потверджені, напишу про цей факт докладніще.

У Відні, 25. лютого, 1922.

Др. Осип Назарук.

КАРА ГАЙДАМАКІВ ЛЯХАМ.

(З „Гайдамаків" Тараса Шевченка).

На припоні коні отаву скубуть;
Осідлані коні, вороні готові.
Куди то поїдуть? Кого повезуть?
Он кого, дивіться! Лягли по долині,
Неначе побиті, ні слова не чуть.
Отто гайдамаки. На ґвалт України
Орли налетіли; вони резнесуть

Ляхам, жидам кару;
За кров і пожари

Пеклом гайдамаки Ляхам оддадуть!

* * *

Лягло сонце за горою,
Зірки засіяли,
А козаки як та хмара
Ляхів обступали.
Як став місяць серед неба,
Ревнула гармата;
Прокинулись Ляшки-панки —
Нікуди втікати!
Прокинулись Ляшки-панки
Тай не повставали:
Зійшло сонце, Ляшки-панки
Покотом лежали.

* *

Гомоніла Україна,
Довго ґомоніла;
Довго, довго кров степами
Текла, червоніла.

* *

Гайдамаки
Ґуляють, карають;
Де прийдуть, земля горить,
Кровю підпливає.

* *

Погуляли гайдамаки,
Добре погуляли:
Трохи не рік шляхетською
Кровю напували
Україну, тай замовкли,
Ножі пощербили.
Посіяли гайдамаки
В Україні жито,
Та не вони його жали.
Що мусим робити?
Нема правди, не виросла:
Кривда повиває...

— — — — — — — — —

Така й досі
Осталася слава.

ЗАПИСИ В ГОТІВЦІ НА ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ

(Подаемо в такім порядку як приходять зголошення).

З переносу $80.022
1. Ню Йорк Сіті, через Лігу Ам. Горожан Укр. Роду 100
Зложили:
Стасюк Дмитро 5
Малик Василь 5
Вільк Марія 5
Видник Гарсей 5
Поясник Петро 5
Штик Йосиф 10
Парницький Петро 10
Кириляк Катерина 5
Дмитрик Іван 50
2. Бр. св. Йосафата, Френкфорд, Филаделфія, Па., через п. М. Стоколосу 50
3. Максимчак Михаїл, Латроб, Па., через п. Т. Королевята 5
4. Порада Дмитро, Питсбурґ, Па., С. С. через п. В. Котулу 150
5. Обурн, Н. Й., через п. Г. Орищина 60
Зложили:
Курій Михаїл 10
Саварин Еміліян 5
Гульчанський Іван 5
Ліщак Николай 5
Кльоб Василь 5
Правак Дмитро 5
Марцінський Іван 5
Максимович Николай 5
Комарницький Іван 5
Гуцуляк Йоанна 5
Намісняк Демян 5
6. Мекаду, Па., через п. Д. Капітулу 15
Зложили:
Нітрян Іван 5
Нітрян Николай 5
Цап Федор 5
7. Іст Йонґставн, О., через п. Р. Ґіля 150
Зложили:
Пані Фурдас 50
Яким Іван 25
Пущак Семеон 10
Процяк Йосиф 10
Гулич Андрій 10
Фурдас Ольга 5
Фурдас Ярослав 5
Ткачишин Михаїл 5
Ґуряк Іван 5
Лисиґанич Іван 5
Предка Матвій 5
Глущишин Михаїл 5
Мацинський Петро 5
Баґан Юстина 5
8. Дністріян Теодор, Годсон, Па., через о. М. Олексова 10
9. Бр. св. О. Николая, від. 354 У. Н. Союза, Гарві, Ілл., через п. А. Кухарського 50
10. Скрентон, Па., через п. С. Пелеха 55
Зложили:
Хороший Іван 5
Гнатів Михайло 5
Дзік Прокіп 5
Боянович Николай 15
Думанський Максим 10
Шалаґан Олекса 5
Гришко Василь 10
11. Приймак Йосиф, Болтимор, Мд. 10
12. Йонкерс, Н. Й., через о. О. Павляка 510
Зложили:
о. Олександер Павляк 100
Петришин Сильвестер 5
Гавриляк Никола 25
Семчич Никола 5
Луцяк Ева 10
Піхонська Катерина 10
Мигаль Марія 10
Ґузий Василь 10
Бр. св. Володимира 10
Спяк Іван 10
Мурчин Никола 25
Шашкевич Антін 10
Фатюк Михайло 25
Ґадзун Бартоломей 10
Лабяк Марія 10
Укр. Спів. Тов. ім. Лисенка 100
Дулиба Дмитро 25
Скверис Гавриїл 5
Устянівський Никола 10
Лесів Григорій 25
Крамарчук Володимир 10
Бибель Теодор 10
Скорбала Андрій 10
Бр. св. Арх. Михаїла 25
Теличка Андрій 10
Стецик Марія 5
13. Филаделфія, Па., через п. С. Старосту 135
Зложили:
Староста Семен 50
Копичак Яцко 50
Винданка І. 25
Прокіп Захар 5
Бойко Іван 5
14. Джерзи Сіті, Н. Дж., через п. О. Логина 10
Зложили:
Чопей Олекса 5
Ломаґа Марта 5
15. Ню Йорк Сіті, через Лігу Ам. Горожан Укр. Роду 675
Зложили:
Петро Мельничук, Тов. Вільних Козаків М. Львова 10
Пословський Стефан 10
Мазур Василь 10
Возьняк Марія 15
Яцишин Григорій 10
Вовк Андрій 10
Герецький Николай 10
Кухар Катерина 10
Перщин Михаїл 10
Прийма Григорій 5
Хитрик Іван 5
Штоґрин Іван 5
Чарнецький Теодор 5
Романів Катерина 5
Лехкий Стефан 10
Якимів Петро 10
Гарасимів Володимир 10
Корчинський Николай 10
Барасюк Василь 10
Щигол Серафина 5
Мандзюк Василь 15
Сурма Евдокія 5
Слободзян Іван 10
Костецька Марія 10
Савіцький Дмитро 5
Хомів Марія 5
Олинців Пилип 5
Романчук Іван 5
Сух Тимко 5
Соколовський Микола 5
Видник Марія 10
Кібюк Михаїл 10
Кучкуда В. 10
Дудлик Стефан 10
Ганчарик Павло 10
Баковський Василь 10
Яворський Данило 5
Стадник Іван 5
Мисан Анна 5
Багрій Стефан 5
Тарас Яким 5
Жовнір Іван 5
Поліщук Никола 25
Вінтоняк Дмитро 10
Болінська Анна 20
Соловська Анна 5
Соловський Гринько 5
Писко Гринько 10
Купчак Семен 5
Демчук Віліям 5
Сеник Михаїл 5
Шевців Стефан 5
Чайка Паранька 10
Пирожок Гавриїл 20
Патер Олекса 5
Цільник Анна 10
Мельник Марія 20
Буждиган Панько 20
Савочка Михайло 5
Клос Марія 25
Сікора Василь 10
Вальорний Пилип 5
Медвідь Олекса 5
Сеник Анна 5
Сеник Розалія 5
Сеньковська Катерина 10
Вініцький Василь 5
Сестр. св. Ольги, від. 2 50
Шутак Бартоломей 5
Боднар Павло 5
Филипчук Анна (Василя) 10
Панчишин Никола 5
Редчук Іван 5
Сеник Михайло 5
16. Джерзи Сіті, Н. Дж., через п. К. Піддубчишина 15
Зложили:
Міщук Параска 5
Дмитрів Петро 10
17. Сорочка Стефан, Броктон, Масс. 10
18. Вілінґ, В. Ва., через п. О. Кулягу 20
Зложили:
Вітенько Яким 5
Писарчик Іван 5
Чайка Дмитро 5
День Ілія 5
19. Елмайра, Н. Й., Пасельський Никола 10
20. Гемтремк, Миш., через о. Д. Добротвора 160
Зложили:
Ільницький Петро 25
Крушкевич Антін 10
Дебеляк Гнат 5
Лецень Василь 5
Товариство „Січ" 5
Ковальчук Йосиф 10
Ґузар Володимир 25
Васько Дмитро 5
Ґорин Микола 25
Ница Зося 5
Атаманець Дмитро 10
Клак Гнат 20
Дмитришин Петро 10
21. Бр. св. О. Николая, Оксфорд, Н. Дж., через п. М. Диманського 25
22. Керницький Стефан, Норт Тонаванда, Н. Й., через п. І. Богдана 10
23. Ню Йокр Сіті, через Лігу Ам. Укр. Горожан 20
Зложили:
Дацко Кирило 10
Ґула Денис 10
24. Мекаду, Па., через п. Д. Капітулу 15
Зложили:
Мазур Віктор, Треско, Па. 5
Владиш Антін, Треско, Па. 5
Костів Йосафат, Треско, Па. 5
25. Лейквуд, О., через п. Д. Колачко 50
Зложили:
Бр. Сошествія св. Духа, від. 108 У. Н. Союза 25
Бабяк Іван 10
Цвек Григорий 5
Потажний Дмитро 5
Грущак Теодор 5
26. Н. Форемський, Ню Йорк Сіті 5
27. Лодлов, Месс., через п. М. Пукіша 35
Зложили:
Громада в Лодлов, Масс., даровано 10
Пукіш Макарій 5
Кульбанський Михаїл 5
Мельник Михаїл 5
Гнатів Ілько 5
Куртий Дмитро 5
28. Укр. Місцевий Комітет, Гейзелтон, Па., через п. О. Шараварка 100
29. Кравчишин Григорий, Клівленд, О. 5
30. Тов. Укр. Робітників, від. 170 У. Р. Союза в Вест Істон, Па., через п. Н. Любоцького 25
31. Гаврилюк Григорий, Шікаго, Ілл., через п. М. Клима 5
32. Бофало, Н. Й., через п. Г. Плотицю 45
Зложили:
Бумбар Григорий 10
Луцишин Олекса 10
Шпунт Стефан 5
Крижановський Мих. 5
Нагірняк Паріян 5
Юринець Іван 5
Семків Василь 5
33. Нечипор Юрко, Філаделфія, Па., через о. сов. М. Кінаша 5
34. Іван Кульчицький Цмайло, Дурамвіл, Н. Й. 10
35. Майнерзвіл, Па., через о. А. Лотовича 95
Зложили:
о. Антін Лотович 25
Ґонтарчук Василь 10
Киселиця Василь 10
о. Ярослав Скроцький 5
Ґнап Дмитро 10
Самійло Григорий 10
Паробій Іван 20
Бень Онуфрий 5
36. Лорейн, О., через п. М. Ґалянку 10
Зложили:
Возняк Алексій 5
Кащин Володимир 5
37. Шеремета Іван, Сиракюз, Н. Й. 500
38. Ню Йорк Сіті, через Лігу Ам. Горожан Укр. Роду 20
Зложили:
Каблак Іван 5
Шевчук Стефан 5
Рабинська Крестина 5
Вільк Марія 5
39. Болтимор, Мд., через п. Й. Семенкова 50
Зложили:
Стець Франко 25
Ракочий Іван 25
39-А Крупа Іван, Шенандо, Па., через п. Петра Онисика 10
40. Олифант, Па., через о. М. Ґурянського 65
Зложили:
Греко-кат. церков 15
Тов. ім. І. Франка 50
41. Йонкерс, Н. Й., через п. Н. Турчина 100
Зложили:
Тов. Подільська Січ 25
Скробар Григорий 10
Хіцяк Антін 10
Салій Стефан 10
Бабій Онуфрій 10
Федьків Михаїл 10
Рибайло Николай 10
Лаґойда Іван 5
Салій Яків 5
Івашин Іван 5
42. Ембридж, Па., через п. М. Фука 170
Зложили:
Бр. св. О. Николая, від. 276 У. Н. Союза 100
Бр. св. Арх. Михаїла, від. 121 Провидіння 15
Коруна Іван 5
Ортинська Стефанія 50

(Конець буде).

ЛИСТ З КИЄВА.

Редакція варшавського дневника „Українська Трибуна" одержала лист з Києва з відомостями, які мало назвати жахливими. Подаємо деякі з них до відома наших читачів:

„Ціни на продукти, які піднялися перед Різдвом, ще піднялися вгору перед нашим новим роком. Так 1. фунт цукру коштує 110.000 сов. руб., 1. ф. білого борошна — 25.000 с. р., 1. ф. житнього борошна 12.000 с. р., 1. ф. свинини — 60.000 с. р., 1. десяток яєць — 150.000 с. р., 1. ф. сала — 120.000 с. р., 1. ф. рижу — 80.000 с. р., одна бутелька молока — 25.000 с. р., 1. ф. кави — 400.000 с. р., 1. ф. картоплі — 7.000 с. р., 1. ф. мила — 50.000 с. р., 1. ф. чорного хліба — 19.000 с. р.

„Розвинулася жахлива спекуляція. Жиди, особливо з тих частин України, де вони почували себе непевно, переселилися до Києва, де й переховуються. Тут все в їх руках. Сьогодня вранці одні ціни, увечері — другі. Навіть більше: як що хочеш щось купити (звичайно, продавши другу річ), мусиш перевести цю операцію одночасно, бо за годину—вже другі ціни.

„За склеп з одним вікном на Хрещатику треба заплатити 80 міліонів. Наклали на всіх торговців невиносимі податки, яких не можна витримати. Як видко, богато крамниць буде зачинено. „Жаж обіймає населення. Урядовець середньої ранги одержує в Києві 600.000 с. р. (й то не регулярно), а прожиточний мінімум одної особи за 2. мільйони с. р. Всі установи заповнені жидами й москалями, так що „чужій" людині тяжко знайти посаду. Треба працювати не двома, а десятю руками, щоб проголодувати одній людині.

В Києві від зелізничих пічок часті пожежі, будинки розвалюються, труби лепають, бо перержавіли. Дуже трудно з водою, бо водопровод замерзає. Освітлення лише у вибраних будинках, привілійованих, де живуть большевики. Трамваї не ходять. Тротуари попсуті. Зима люто, морози держаться страшні, а пуд дров—40.000 с. р. Виходити на вулицю під вечір вже небезпечно, бо здирають верхню одіж. У нас лютує плямистий тиф і холера. Ховають без попа, бо нема ним платити. Мерців кладуть в ледве-ледве збитих з тандитних дощок трунах, на санки, і відвозять самі-ж родичі на кладовище. Все населення в одчаї — боїмося голоду. Кажуть, що засіяно 30 відс. посівної площи України. А на весну буде гірше, ніж зараз. Раковський заявив, що Вкраїні загрожує стати другим Поволжям.

Загальне враження — далі йти немає куди. Холод, голод, пошести. Сотні тисяч жертв, а до нового врожаю далеко. Одна надія на Бога".

ПРИНЕСЛИ... ВЕЛИКИХ СЛІВ ВЕЛИКУ СИЛУ.

Нема на світі України,
Немає другого Дніпра;
А ви претеся на чужину
Шукати доброго добра,
Добра святого, волі, волі,
Братерства братнього.. Найшли,
Несли, несли з чужого поля,
І в Україну принесли
Великих слів велику силу,
Тай більш нічого...

Т. Шевченко.

НА САНКАХ.

Гайта, коні! Вісьта, коні
По рівненькому болоні!
Вихор кучерями грає,
Сиві гриви розвіває,
Ростелює туман ночі,
Ґей-же, коні, куди очі!

Гей, як швидко мчаться сани
Безконечними шляхами,
Тільки буря свище в уха;
Гу-гу! грає завірюха.
Годі, годі! Далі, коні,
По широкій оболоні.

Далі, далі через бори,
Не злякають нас і гори,
Вкриєм плечі туманами
І полинемо світами,
Де ще думка не літала,
Де ще мрія не сідала.

Як весело серце б'ється,
Як свобідно гадка веться,
Як здорово кров іграє,
Втіха душу заливає.
Далі, коні, через гори,
Де на зводі сяють зорі!

Не женися, вихре, з нами
Мерехтливими шляхами!
Ти-ж землі лишень дитина,
Ся чужа тобі країна.
Ми небес сини і доні. —
Гайта, коні! Вісьта, коні!
(Світ Дитини).

Роман Завадович.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ

МОСКОВСЬКИЙ ГОРОД НА ЗАПОРОЖУ.

Оповідання з другої половини 17-сотих років.

(Продовження).

(22)

— Тепер, передумавши справу і я раджу вам, пане полковнику, сказати „моя хата з краю, нічого не знаю". Прикиньтеся сліпим і глухим, та завертайте, таки ще звідси, домів. Ми вже самі мусимо дати собі раду.

— От, ще й тому треба мені бути дома, — додав полковник, — бо Василь безпечно поступить до мене, хоч би по Ухача. Дивно було би, як би в хаті ніхто не знав, де я. Ухача Василь не дістане... Я сам буду мусів показати Василеви дорогу... Таки зараз вертаю. Лише просив би, щоб ви вже тепер врадили головне, бо я цікавий, не дивуйтеся, знати, що ви пічнете. Особливо рад би я знати, чи зачнете самі, чи будете вижидати війска... Щодо участи війска, то моя рада така: Ухачеви і чабанам скажи щось таке, щоби вони й не здогадувалися, що війско вислала січова старшина, та, що воно взагалі з Січи.

Петро лишив полковника на боці і сам пішов поміж прочих.

— Коли вже приступаємо до діла, — промовив, — мушу вам дещо сказати, про що доси мовчав. Полковник відступає від нас, але за те ми дістанемо инших помічників... Як лиш в Січи скінчилася та славетна рада з еще славетнійшим рішенням, тоді ми оба, себ то я і Василь метнулися між козаків збирати, потай старшини, охотників. В Січи, ще більше по дорозі сюди зібрали ми похапцем двіста хлопців. Се війско прямує за нами... до нас. Чи маємо самі зачинати, чи будемо ждати на війско? Без полковника буде нас тільки девятеро. Москалів є, з тими, що свіжо прийшли, двіста.

— Чого ждати?! — обізвався Ухач. — Самі справимося. Нас мало, але увільнимо безмаль не триста хлопів. Ми лише сядемо, та пакаючи люльки, будемо дивитися на сю різню.

— Я боюся, — перебив Петро — що ті хлопи нам не поможуть, а радше попсують всю нашу роботу. Хлоп... не козак; не має військової козачої школи. Не має вправи, він неповоротний... А що найгірше, в кождій скруті не бачить поза собою світа божого... Лише думає про себе, щоби тільки себе спас. Вибач Ухачу, але ти сам не скажеш, що кождий хлоп такий як Ухач. Як би всі були такі, то вже всі були би, так як ти, без нашої помочи на волі. І я гадаю, щоби не ждати на війско. Але махнім рукою на поміч хлопів. Ліпше буде насамперед самим справитися з Москалями і аж опісля увільнити хлопів. Я боюся метушні і безладя. Боюся, що увільнені передвчасно хлопи звяжуть нам руки, будуть колодами під нашими ногами і допоможуть Москалям, бодай частині, виховзнутися з матні. Як будемо рахувати на хлопів, то попечемо собі палці.

— І я думаю, — потвердив Калмик, — що хлопи богато нам не поможуть. Всеж таки, метушня, яка настане по їх увільненню, поможе нам, бо вона і Москалів заколотить. Бачучи бігаючих сюди то туди хлопів, не будуть знати, перед ким боронитися, де скритися, куди втікати... Але в сім не головне діло, а в тім, чи зачинати роботу самим, чи ждати на війско? Я гадаю, що заждати на війско, аж воно окружить від степу тих свіжих Москалів. Тоді можемо, і без порозуміння з Калиничем, зачинати. Війско поможе нам, ми війску.

Петро вернув до полковника і переказав йому раду Аюкая.

— І я гадаю, що так буде ліпше.

— Колиж бо мені тяжко буде зробити спілку з Василем. Він готов не згодитися на таке.

— То можна все те вимудрувати так, що воно, неначе само так склалося. Я, не виявляючи того, що ви тут, підмовлю Калинича, щоби обступив тих Москалів, що в степу. Він се і без моєї ради зробить, бо лише таким способом не випустить жадного в степ. Як він з війском надійде, то я вишлю на отсе місце чабана, щоби так, як то Калмик розмовляє з родиною, трема стовпами диму дав вам знати, що війско є.

— Як на сім стане, то я заведу вас до мене, — додав Аюкай.— Там заждете, аж поки дим не скаже нам, що війско вже надходить. Часу маємо доволі, найменше цілу добу, бо війско з возами посуваєся поволи. Ми їхали чвалом, тож сильно їх випередили. Між тим я поїду з сином в степ і повимикую насаджену Филемоновом лозину, щоби який Москаль, як вихопиться з наших рук, не знайшов дороги назад.

Стануло на тім, що заговірники проберуться крізь млаку під московський город раньше, але за роботу возьмуться аж тоді, коли прийде війско Василя і загатить Москалям дорогу в степ. Полковник попращався і вернув домів. Проче товариство пустилося за Калмиком в сторону ліса. Коли надійшли над багно, що боронило приступу до його хати, задержалися, бо ніч була дуже темна.

— На той бік годен перейти лише я і мій син, хоч би й в ночи, — сказав Калмик. — Хто другий не перейде і в день. Давнійше було тут майже непрохідне багно. Пройти мож було хиба в дуже сухе літо. Ще мій тато, коли рішився замешкати в отсім ярі потім боці млаки, загородив до него дуже штудерним способом. Саме тоді літо було дуже сухе і, хоч з великим трудом мож було по млаці ходити. Батько попритащував дубові колоди, повикопував у болоті рови, на добрий скок одна від одної і в ті рови повкладав колоди. Опісля загатив, ось там в низу відплив води з млаки. В млаці вода піднеслася і рідка грузявина покрила колоди так, що їх звідси не видко. Хто знає, де лежать ті колоди, і скачучи уміє потрапити на них, так що не сховзнеся, може, скачучи з колоди на колоду пройти на той бік. Як треба провести коня чи візок, кладемо з дощок, опираючи їх на колодах, лавку.

Калмик з сином пройшли млаку, попритащували дошки і по недовгім часі також ціле товариство було по тім боці. В байраку, перед землянкою Калмика розклали огонь. Калмик приняв їх тим, чим годен приняти такий, що жиє в лісі і з ліса. Аюкай і син зїли зараз, що було в хаті готове і поїхали в степ вимикувати натичену Москалями лозу. Вернули аж над раном. Ухача дуже кортіло вирушити зараз до московського города, бо хотів як найскорше дібратися до сина. І бувби зробив се проти волі товаришів, як би не те, що звідси не знав добре ні проходу через багнистий ліс, ні напряму. Мусів ждати терпеливо, аж вирушить все товариство. Калмик лише вислав сина, щоби підглянув, що Москалі роблять. Казав йому відійти так, щоби не бачив Ухач, бо сей безпечно пішов би за ним і, думаючи лише про сина, готов був попсувати ціле діло.

* * *

Вже тоді, коли втік був Ухач, Филемонов ходив мов сповида. Боявся, що збіглець сповістить про все Запорожців, а він не мав охоти зійтися другий раз з такими очайдухами, як, приміром, Недоля. Тепер, по своїй погрозі кинені й на пращанне Марті Чмелівній, не міг надіятися пощади. Однак по кількох днях, коли розіслані в степ підїзди не помітили нічого, Филемонов успокоївся. Гадав, що Ухач або пропав у млаках, або втік домів у Полтавщину. Коли спіймав Насаду і коли опісля відкрили побіг Калмика, Филемонов і в своїм городі, окруженім вартовими, не чув себе безпечним. Хату, в котрій мешкав, а готових було вже кілька хат, обставив сторожию і з надвора і в середині. Як виходив з хати, то також окружений салдатами. По одній безсонній ночи рішився сій непевности зробити кінець. Мусів Калмика дістати в свої руки. Гадав, що знайде його у полковника, або у Батюка. Як ні, то надіявся від челяти провідати, де його кутівка і яким способом до неї дібратися.

(Дальше буде).

R. M. S. P. ДОДАЛА ТРИ КОРАБЛІ.

Потреба кораблів для обслуги в наближаючійся весні і літі є така велика, що Royal Mail Steam Packet Company зачартеровала три додаткові кораблі а се: Lamport і Holt, Vestris, Vandyck і Vaubato для піддержання тижневих відїздів. Додаткові кораблі будуть відходити з Ню Йорку до Чербо, Савтгемптон і Гамбур 10. мая, 3. червня і 12. липня. По сім будуть їздити між Ню Йорком а Buenos Aires щоб помогчи обслужити велику силу їзди пасажирів до полудневої Америки яка звичайно починається в другій половині червня. Та сама обслуга якою тішилися пасажири на реґулярних „О" кораблях сеї компанії, буде і на додаткових. Ми радимо щоб Ви поробили відразу замовлення на повисше згадані дні відїзду кораблів як що хочете вертати до рідного краю.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ „ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ПРОТОКОЛ
З РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗА.

У вівторок, дня 7-го лютого 1922 р., точно о год. 9. рано, в домі У. Н. Союза під числом 83 Гренд Стр. в Джерзи Сіти, Н. Дж., зійшлися члени Головного Уряду У. Н. Союза на Річне Засіданнє, щоби згідно з приписами статута організації радити над добром і поступом її.

Отворенне.

Згідно з § 63 статута У. Н. Союза, отворив Засіданнє голов. предсідатель д. С. Ядловський і в перших словах своєї промови звернув увагу зібраних головних урядників на неприсутність д. А. Савки, члена гол. Уряду і довголітного менаджера органу У. Н. Союза, „Свобода", оправдуючи його неприсутність тяжкою і невилічимою недугою, виражаючи при тім своє і всіх зібраних гол. урядників співчуттє для неприсутного д. А. Савки.

Дальшими словами пояснив голов. предсідатель ціль і завдання Річного Засідання так як цего вимагав факт, що це перший раз зійшлися нововибрані, послідною Конвенцією головні урядники на Річне Засіданнє, та предложив програму нарад.

Після приняття програми, як була оголошена в органі, гол. рекордовий секретар І. Каштанюк, відчитав імена головних урядників У. Н. Союза, вибраних 15 голов. Конвенцією, що відбулася в Філядельфії, Па., на днях 11—18. жовтня 1920 р.

Спис членів Головного Уряду У. Н. Союза.

Семен Ядловський, голов. предсідатель; Теодор Грицей, гол. містопредсідатель; Марія Ольшаницька, гол. містопредсідателька; Іван Каштанюк, голов. рекордовий секретар; Роман Слободян, голов. фінансовий секретар; Василь Левчик, гол. касієр; Андрій Савка, завідатель „Свободи"; Степан Миляновичь, Василь Гасій, Іван Ваверчак, члени контрольної комісії; Константин Кирчів, Михайло Петрівський, Микола Шевчук, Володимир Яськевич, Степан Баюс, Степан Кудрик, Анна Стадник, Марія Мельник, радні; о. Микола Струтинський, Дмитро Андрейко, Микола Мурашко, члени редакційної комісії.

Згідно з програмою Засідання, перший зложив звіт головний предсідатель У. Н. Союза, д. С. Ядловський.

У тім світі д. С. Ядловський подав що слідує:

Справозданнє головного предсідателя:

Уряд предсідателя Організації перебрав я з днем 31. грудня 1920 року. Обовязком моїм як предсідателя, поза чисто формального характеру функціями, було глядіти і полагоджувати, враз з другими членами екзекутиви, всякі инші справи входячі в обсяг Організації або дотикаючі її посередно чи безпосередно. Справоздання більше формальної натури здадуть дотичні головні урядники, а мені лишається подати загальний перегляд та важнійші моменти Організації за минувший рік.

Рік 1921 для нашої Організації належить під деякими зглядами до років важнійших моментів.

Поза справи внутрішні, які прийшлося в тім році полагоджувати, накопичені обставинами попередних років, поза недописанієм зросту організації в нових членах наслідком припинення іміграції і загального безробіття, наша організація переживала рік народної борби українського народу який гуртуєся під її стягом.

Послідна 15. головна конвенція передаючи діловодство організації нововибраному теперішному урядови, передала його з деякими важнійшими ухвалами до виконання і переведення. До сих важнійших ухвал належать.

1. Уведенне в життє зміни статутів, ухвалених 15. голов. конвенцією.
2. Зміна органу з 3-тижневника на денник.
3. Реформа Молодечого Союза.
4. Звільненне члениць, членів мужів від плачення за орган і календарі.
Злука запомогових організацій.
6. Виданне календаря.
7. Редакційна Комісія.
8. Сиротинець.
9. Асигнованне суми $5.000 для потерпівших у війні.

Наведені висше зміни та ухвали зістали переведені як слідує:

1. Зміна статутів зістала уведена в життє з днем 1. січня 1921 року як се приписує статут.

2. Зміна органу з 3-тижневника на денник була уведена в життє з днем 1. січня 1921 року на підставі референдум, як сего бажала собі 15. головна конвенція.

3. Реформа Молодечого Союза зістала переведена дорогою референдум та увійшла в життє з днем 1. липня 1921 р.

Викінченнє її як слід, по деяким леґальним причинам, невиконане, що наступить доперва на нинішних річних зборах головного уряду, так би сказати пів формально, а формально на будучій конвенції.

4. Звільненне члениць, яких мужі належать до організації, від плачення за орган і календар уведено в життє з днем 1. січня 1921 року.

5. Злука запомогових організацій українських, бажана 15. голов. конвенцією непринесла жадних успіхів. На порушенне сеї справи спеціяльно до сего вибраним комітетом в нашім органі, органи других укр. запомогових організацій віднеслися неприхильно до сеї гадки, а декотрі навіть забралися до лайок на адресу нашої організації і на сім справа покінчилася.

6. В справі калєндаря на рік 1922, після бажання 15. голов. конвенції, видано референдум на підставі котрого видано календар по ціні 30 ц. від члена.

7. Редакційна Комісія, новокреований уряд 15. голов. конвенцією, увійшла в життє і обняла свій уряд з днем 1. січня 1921 р.

8. Справа Сиротинця покінчилася в слідуючий спосіб. По 15. голов. конвенції я повідомив відповідні чинники про запавшу на 15. голов. конвенції ухвалу наслідком чого відбулися кілька разові засідання в тій справі, в яких поза нашу організацію брали участь представники теперішного сиротинця в Філаделфії, представники „Провидіння", представники гр.-кат. дієцезії, представники Робітничого Союза і Народної Помочи. Вислід з всіх тих засідань був той, що хотячи мати фактичний сиротинець, який мігби в повні відповідати вимогам і своїй задачі, треба побудувати новий, один сиротинець спільний, для всіх. Щоб се осягнути, рішено, щоби кожда організація, котра хоче взяти участь в сім гуманнім ділі, предложила своїм членам сей плян і дорогою референдум зажадала від них їх опінії в сій справі, а також чи вони згодяться наложити на себе відповідний податок на будову і удержаннє такої інституції. Уряд нашої організації вислав референдум в сій справі до своїх членів, вислід котрого був сей, що члени рішаючою більшостю не згодилися з предложеним їм пляном ні о податкованнєм. Тим самим головний уряд застановив всі дальші кроки в тім напрямі.

9. Ухвала 15. голов. конвенції виасиґновання з каси організації суму $5.000 для потерпівших у війні була переведена в той спосіб, що до Українського Горожанського Комітету у Львові на річ вдів і сиріт вислано $2.500; до др. Смаль Стоцького в Чехах на річ інтернованих і студентів вислано $1.251; до проф. Дністрянського у Відни на річ студентів у Відни і Югославії вислано $1.249.

Отсе буде все що дотикаєся виконання важнійших ухвал та постанов 15. головної конвенції. За сим слідують головнійші події з організаційного життя за час від 31. грудня 1920 р. до 31. грудня 1921 р.

(Дальше буде).

БЮРО ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ БОНДІВ В НЮ ЙОРКУ.

Повідомляється отсим громадян Українців міста Ню Йорку, що гроші на бонди Позички Національної Оборони можна складати в ІНФОРМАЦІЙНІМ БЮРІ Ліги Горожан і Жовнірів українського роду, 30 Іст Сема улиця. Там також можна відбирати готові бонди, які прийшли з Вашинґтону.

НЮЙОРСЬКА ЛІГА ГОРОЖАН І ЖОВНІРІВ УКРАЇНСЬКОГО РОДУ:
Стефан Дембіцький, голова
Тимко Мілевцук, секретар.

НЮЙОРСЬКІ СПІВАКИ І СПІВАЧКИ.

Нюйорська громада хоче устроїти в день демонстраційного походу — до якого саме приготовляється

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

Устроєнием концерту занявся Український Хор під артистичною управою гром. Теодора Онуфрика. Треба одначе скріпити сей хор давними і свіжими силами. Тому проситься отсим всіх бувших членів сего хору а також всіх инших співаків і співачок, що хочуть причинитися до сего величавого свята, приходити на проби хору кождої середи і пятниці, о год. 7.45 вечером в церковній галі на 7-мій ул. 58,60,62

Василь Лазута,
голова Українського Хору.

ВИСТАВА В НЮ ЙОРКУ.

В друкарни Січового Базару 30 Іст 7-ма улиця буде вистава українських образів через цілий тиждень від 12. до 18. марта. Там також буде можна побачити часописи і видання з Радянської України які щойно надійшли. Отворено кождого дня і в неділю. Вступ вільний. 57-64

ХЛІБОРОБИ В НІМЕЧЧИНІ.

В Берліні 30 січня с. р. відбулись під проводом В. Леонтовича сходини „союза українських хліборобів в Галичині". Член союза М. Тимофіїв зробив доклад на тему: „Цілі й методи організації українських хліборобів у Німеччині". Основні думки цього докладу були такі: сучасний занепад української державности і господарчого життя пояснюється тим, що український хліборобський кляс не зумів здержати державного проводу в своїх руках і захистити Україну від визиску чужою силою. Він був розєднаний внутрі себе, розбитий на поміщиків, куркулів, середняків, бідніщих; ділився на стани (дворянство, козацтво, селянство), навіть на національности (Українці, Малороси, Русскіє, Поляки, Німці і т. д.); звідси розбіжність думок та орієнтацій, хліборобська маса, залившившись без своєї голови — своїх культурних клясових елементів, мусіла врешті попасти під большевицьке ярмо. Наслідком того стався такий сам по собі абсурдний факт, що хліборобською Україною править, її репрезентує, купка чужих їй по крови, по вірі і по всій своїй психольоґії людей, а хлібороби примушені працювати, як піддані цієї купки; або класти свої голови в неорганізованих повстаннях; або нарешті тинятись на вигнанню.

На думку М. Тимофіїва треба створити один кермуючий центр всієї практичної хліборобської політики за кордоном.

На слідуючі сходини намічено доклади: „Інтереси великого і інтереси дрібного хлібороба на Україні" та „Українска держава і хліборобська кляса".